

Szerkesztői búcsú

KORSÓS ZOLTÁN

Magyar Természettudományi Múzeum
H-1088 Budapest, Baross u. 13. E-mail: korsos@nhmus.hu

Az 1902-ben indult patinás, egyedüli magyar nyelvű tudományos, általános zoológiai folyóirat, az *Állattani Közlemények* ünnepi fordulóhoz, a 100-ik kötetéhez érkezett. 1994-ben megjelent már egy ünnepi kötet, akkor a folyóirat „anyaszervezetének”, az Állattani Szakosztálynak 100-ik évfordulóját ünnepeltük (KORSÓS 1994). Az Állattani Szakosztály a Királyi Magyar Természettudományi Társulat keretein belül alakult, és első tudományos ülését 1891. november 26-án tartotta. Az előadások írott formában való megjelentetésének igénye hamar felmerült, és MÉHELY LAJOS (1862–1953) már 1899-ben javasolta az önálló állattani és botanikai folyóirat megindítását. Az első megoldás, a Természettudományi Közlemény Pótfüzeteinek ilyen célú használata nem bizonyult megfelelőnek (GOMBOCZ 1941), és két átmeneti év (1900–1901) után, amikor a Pótfüzetek két-két számának alcíme Állattani, illetve Növénytani Közlemények volt, 1902-ben végre megindulhatott a két önálló folyóirat, a *Botanikai Közlemények* és az *Állattani Közlemények*. A zoológiai folyóirat első főszerkesztője a korábbi előterjesztő MÉHELY LAJOS lett, aki bevezetőjében a darwinizmus harcos képviselőjeként az oknyomozó kutatás mellett tette le voksát (MÉHELY 1902).

Az *Állattani Közlemények* célja ma is ugyanaz, mint 100 évvel ezelőtt: közérthető és szép, magyar tudományos nyelven eljuttatni a tágabb értelemben vett hazánk állattani művelő szakembereinek eredményeit az Olvasóhoz; s egyben kapcsolatot teremteni és ápolni a nyitottságot egymás iránt mindazon elmék között, akik kutatásaikkal a Földünket nálunk jóval korábban birtokba vevő, de jelenleg velünk osztozni kényszerülő élőlényeket, az állatokat tanulmányozzák.

Ha a kötetek cikkeit lapozgatjuk¹, a háttérben nem csak a hazai tudományos élet, hanem egész történelmünk megelevenedik, két világháborúval, számos politikai rendszerváltással, híres és ragyogó elmékkel vagy éppen gyorsan felejthető mellékvágányokkal. Fájdalmas, küzdelmes, de mégis sikeres, mélypontokat és felemelkedéseket egyaránt felvonultató időszak tanúja a folyóirat. Sikeres, mert az *Állattani Közlemények*, az egyetlen, teljes egészében a magyar zoológiának szentelt tudományos folyóirat a körülmények minden nehézsége ellenére fennmaradt, és külalakjában, tartalmában és szerkesztésében egyaránt folytonosságával hirdeti az őt létrehozó szándék érvényességét.

¹ Itt kell megemlíteni, hogy az Arcanum Digitális Tudománytár honlapján (<http://adtplus.arcanum.hu>) a folyóirat teljes egészében online hozzáférhető.

Az eddigi 100 évfolyam folytonosságáért és a tudományos színvonalért az alábbi szerkesztők voltak felelősek:

MÉHELY LAJOS:	1–6 (1902–1907)
SOÓS LAJOS:	7–17 (1908–1918)
SZILÁDY ZOLTÁN:	18–21 (1919–1922)
FEJÉRVÁRY GÉZA:	22, 23 (1922–1926)
SOÓS LAJOS:	23, 24–40 (1926–1943)
SOÓS ÁRPÁD:	41–43 (1944–1946)
SZÉKESSY VILMOS:	44–46 (1954–1957)
ANDRÁSSY ISTVÁN:	46–81 (1957–1996)
BAKONYI GÁBOR:	82–90 (1997–2005)
KORSÓS ZOLTÁN:	91–100 (2006–2015)

Tíz év, tíz szerkesztett folyóiratkötet után azzal a reménnyel adom át a stafétabotot, hogy nagy múltú folyóiratunk, az *Állattani Közlemények* még sokáig fogja magas színvonalon szolgálni a magyar és egyetemes zoológiát, ápolni a magyar állattani szaknyelvet, és fórumot teremteni a magyar zoológusok számára a tudományos eszmecserére tudásuk, szakmai véleményük, kutatási eredményeik terjesztésére.

Köszönetnyilvánítás – Ezen a helyen szeretnék köszönetet mondani a szerkesztői munka során nélkülözhetetlen segítséget nyújtó és a technikai munka dandárját végző szerkesztőtársaimnak, KISS ISTVÁNNAK (Szent István Egyetem, Gödöllő), KONTSCHÁN JENŐNEK (MTA Agrártudományi Kutatóközpont, Növényvédelmi Intézet, Budapest) és DÁNYI LÁSZLÓNAK (Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest). Nemkülönben hálával tartozom BORBÁS MIKLÓSNÉ és MECSNÓBER MELINDA ügyvezetőknek, valamint a Magyar Biológiai Társaság mindenkori vezetésének a folyóirat kiadásához nyújtott folyamatos háttértámogatásért.

Irodalomjegyzék

- GOMBOCZ, E. (1941): *A Királyi Magyar Természettudományi Társulat története 1841–1941*. Kir. M. Természettudományi Társulat, Budapest, 467 pp.
- KORSÓS, Z. (1994) (szerk.): *Állattani Közlemények, Ünnepi kötet, 78. Suppl.* Magyar Biológiai Társaság, Budapest, 193 pp.
- MÉHELY, L. (1902): Beköszöntő. *Állattani Közlemények* 1(1): 1–4.

Editorial farewell

On the occasion of the 100th volume of the Hungarian zoological journal *Állattani Közlemények* (*Zoological Communications*), a short account is given about the history of the periodical, about its founding and objectives, with a list of the previous editors.

After ten years of editorial work on ten volumes, the present editor says good bye to the journal, and wishes good luck to the successor.